

INDUSTRIENS UTREDNING SINSTITUT

VERKSAMHETSÅRET 1954

är en fristående vetenskaplig forskningsinstitution grundad 1939 av Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund.

Syfte

Att bedriva forskning rörande ekonomiska och sociala förhållanden av betydelse för den industriella utvecklingen.

Verksamhet

Huvuddelen av arbetet inom institutet ägnas åt långsiktiga forskningsuppgifter. Man siktar härvid till ett studium av de grundläggande sammanhangen inom näringslivet och särskilt till att belysa de frågor som hör samman med strukturella och institutionella förändringar. Forskningsresultaten publiceras i institutets skriftserie.

Vid sidan om det långsiktiga forskningsarbetet utför institutet smärre utredningar rörande speciella problem samt ger viss service åt industriföretag, organisationer, statliga myndigheter etc. Institutet sammanställer vidare bl. a. månadssiffror över industriproduktionen samt en index över denna.

Styrelse

Bankdirektör Marcus Wallenberg, ordförande	Direktör Sven Schwartz
Direktör Axel Enström	Direktör Gustaf Settergren
Direktör Per Hemberg	Disponent Chr. von Sydow
Direktör Bertil Kugelberg	Fil. dr Jan Wallander
	Tekn. dr Ernst Wehtje

Personal

Direktör: Fil. dr Jan Wallander	
Forskningsassistenter: Docent Ragnar Bentzel	
	Fil. lic. Erik Höök
Sekreterare: Jur. o. fil. kand. Göran Waldau	
Kamrer: Fröken Ruth Wiklund	

Övrig ordinarie personal samt för särskilda utredningar anställda:

Pol. mag. Lars Andersson	fru Alice Nilson
fröken Barbro Bröms	civilekonom Åke Ortmark
civilekonom Albert Danielsson	fil. lic. Nils Paulsson
agr. lic. Odd Gulbrandsen	fru Synnöve Pettersson
fru Karin Kasterman	fil. lic. Bengt G. Rundblad
fru Gunnel Kyrö	fil. kand. Stig Rydorff,
civilekonom Lars Lantz	fil. kand. Karl-Olov Samuelsson,
fröken Sonja Lindahl	fru Inga-Lill Uggla,
fröken Ingrid Lindström	amanuens Hans Wagner,
civilekonom Lars Nabseth	fru Ester Wennerholm.

Verksamhetsåret 1954

Innehållsförteckning

	Sid.
Publicerad utredning	4
Svensk television. Efterfrågan, tillgång, import	4
Forskningsprojekt under arbete	5
Kemisk industri. Struktur och utvecklingstendenser	5
Konsumtionsundersökningen	6
Bilundersökningen	8
Bostadsundersökningen	9
Jordbruksutredningen	9
Löneundersökningen	11
Smärre utredningar	12
Nationaliseringen i England	12
Industrien och förgubbningsen	12
Industriens lokalisering	14
Statistikutredningen	14
Löpande statistik	14
Övrig verksamhet	16
 <u>Diagram</u>	
1. Prognos för utvecklingen av antalet televisionsapparater de första åren efter televisionens införande enligt olika utbyggnadsalternativ	5
2. Den totala konsumtionens relativa fördelning mellan olika huvudgrupper av varor och tjänster 1931-53	7
3. Konsumtionens utveckling 1946-53 i fasta priser	7
4. Antal personbilar per 1000 invånare i vissa länder 1916-54	8
5. De svenska livsmedelsutgifternas fördelning på olika kostnadsposter 1939 och 1953	10
6. Antal manliga företagare i jordbruk och boskapsskötsel 1750-1970	11
7. Befolkningens relativa fördelning på åldersgrupper 1850-1970	13
8. Produktionsindex 1953-54	14
9. Produktionsindex 1935-54	15

Under det gångna året har vi inom Industriens Utredningsinstitut i stor utsträckning varit sysselsatta med att slutföra vissa större utredningsprojekt som påbörjats för flera år sedan. Vi räknar med att huvuddelen av dessa arbeten under år 1955 skall kunna lämnas till tryckning. I ett fall - utredningen om den kemiska industrien - är det egentliga utredningsarbetet helt avslutat.

Under år 1954 har vi vidare påbörjat två större utredningar. I det ena fallet gäller det en intensivundersökning för att bl.a. belysa hur löneförändringar påverkar industriföretags handlande. I det andra fallet rör det sig om en omfattande intervjuundersökning rörande bilismens inverkan på konsumtionsvanor, kapitalmarknad etc.

Förberedelsearbetet för den sedan länge planerade kapitalundersökningen har vidare nu drivits så långt att materialinsamlingen beräknas bli påbörjad under våren 1955.

Som framgår av det följande har vi också under året tagit upp vissa mera speciella problem till behandling. Detta arbete kommer under våren att resultera i två smärre publikationer. Den ena gäller "Industrien och förgubningen", den andra nationaliseringen i England.

PUBLICERAD UTREDNING

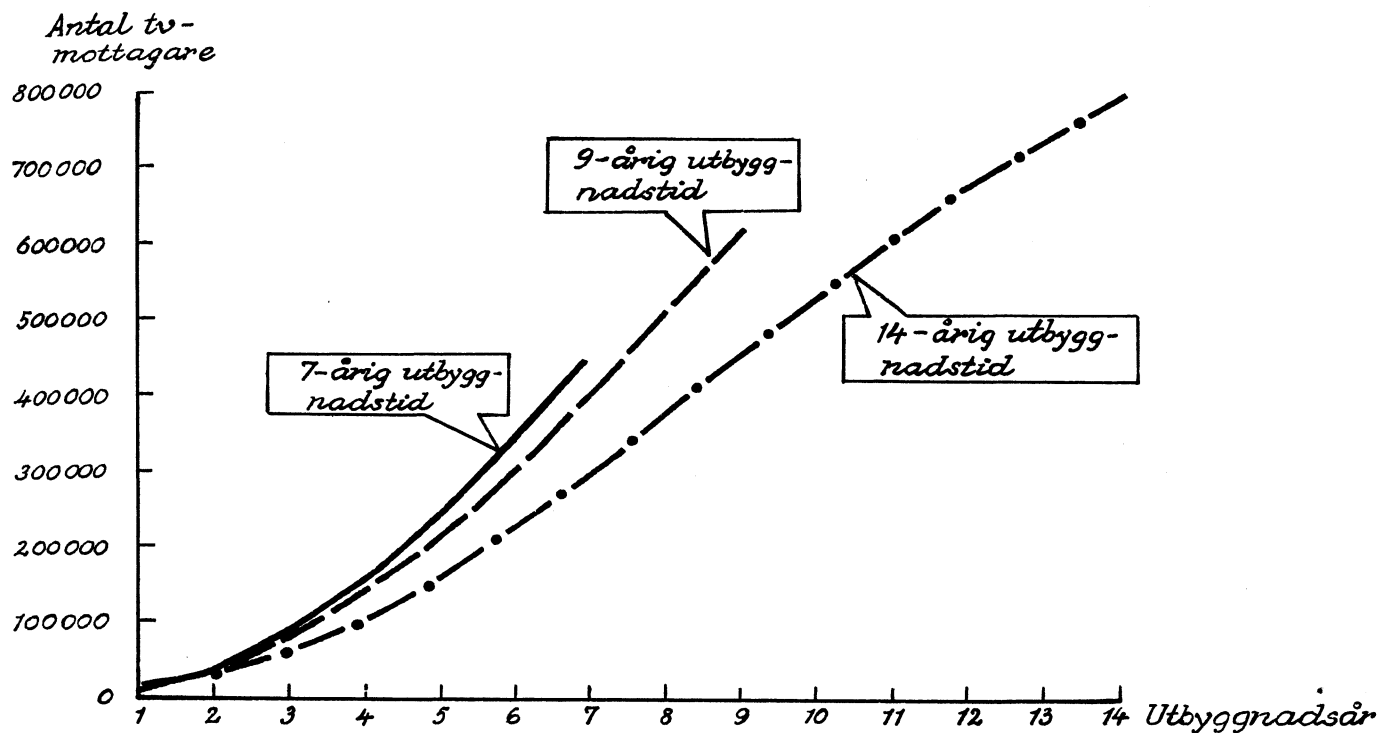
I juni 1953 åtog sig Industriens Utredningsinstitut på uppdrag av den statliga televisionsutredningen att utföra vissa undersökningar rörande de samhällsekonomiska konsekvenserna av televisionens införande i Sverige. Resultaten av dessa undersökningar redovisas i institutets publikation "Svensk television. Efterfrågan, tillverkning, import. En prognos." (135 s. stencil). Rapporten innehåller två skilda avdelningar, varav den första, som främst behandlar konsumtionsproblemen, utmynnar i en prognos för efterfrågan av tv-mottagare under utbyggnadsperioden.

Prognosen baserar sig på utländska erfarenheter främst från Storbritannien. Tillvägagångssättet innebär summariskt uttryckt att utvecklingen inom vissa brittiska sändarområden applicerats på de planerade svenska sändarnas täckningsområden. Efter samråd med den statliga utredningen fastställdes vissa förutsättningar för prognosen. Dessa förutsättningar innefattade bl.a. en av telestyrelsen utarbetad sjuårig utbyggnadsplan för sändarnätet och en sändningstid på 25 timmar i veckan. Prognosen avlämnades till uppdragsgivaren i maj 1954. Under det fortsatta statliga utredningsarbetet ändrades sedermera en del av förutsättningarna. Sålunda förlängdes utbyggnadsperioden till alternativt nio resp. fjorton år och sändningstiden förkortades till femton timmar i veckan. Institutet har utfört kompletterande beräkningar för de båda längre utbyggnadsalternativen. Något försök att korrigera prognosen med hänsyn till den kortare sändningstiden har däremot icke gjorts.

I utredningens andra avdelning diskuteras produktions-, investerings- och importfrågor. Det visar sig härvid att den erforderliga nyinvesteringen för produktion och distribution vid en sjuårig utbyggnadsplan kan beräknas komma att röra sig om 25 å 40 milj. kr. Den totala importen av apparater och delar beräknas under samma förutsättningar uppnå ett värde av i genomsnitt ca 30 milj. kr per år.

Diagram 1

Prognos för utvecklingen av antalet televisionapparater de första åren efter televisionens införande enligt olika utbyggnadsalternativ

FORSKNINGSPROJEKT UNDER ARBETE

Kemisk industri. Struktur och utvecklingstendenser. Denna undersökning har nu i det närmaste slutförts. Utredningen har givits formen av en översikt över den kemiska industriens hittillsvarande utveckling och aktuella struktur i Sverige och de viktigare industriländerna. Tyngdpunkten har förlagts till en analys av sådana drag i den internationella kemiska industriens produktions- och företagsstruktur, marknadsförutsättningar, produktionsbetingelser etc. som kan ge hållpunkter för att bedöma den kemiska industriens utvecklingstendenser. Denna analys tjänar som bakgrund till ett avslutande kapitel om aktuella problem

och utvecklingsmöjligheter för svensk kemisk industri.

Ett intressant drag i utvecklingen av den kemiska industrien är den starka förskjutningen sedan förkrigstiden av tyngdpunkten bort från Europa och mot Förenta Staterna och Sovjet. Denna förskjutning belyses i nedanstående tabell, som visar Europas, Förenta Staternas och Sovjets andelar av världsproduktionen av ett antal viktiga kemiska produkter eller produktgrupper åren 1938 och 1953 (approximativa siffror):

Produkt eller produktgrupp	Andel av världsproduktionen i %					
	Europa exkl. Sovjet		Förenta Staterna		Sovjet	
	1938	1953	1938	1953	1938	1953
Svavelsyra	46	35	29	39	9	11
Superfosfat	45	33	21	30	10	9
Soda	48	38	40	42	8	11
Natriumhydroxid	50	40	25	43	4	8
Klor	60	30	30	62	1	(3)
Kväveprodukter	56	43	12	30	5	9
Kalciumkarbid	60	53	7	15	4	11
Organiska färgämnen	50	40	17	25	16	23
Plaster	60	33 ^{a)}	30	55 ^{a)}	(3)	..
Syntetiskt gummi	85 ^{a)}	-	15 ^{a)}	95 ^{a)}	..	..
Rayon	52 ^{a)}	53 ^{a)}	18 ^{a)}	29 ^{a)}	..	..
Total kemisk produktion	50	(33)	30	(44)	3	(12-14)

a) Andel av världsproduktion exkl. Sovjet

Konsumtionsundersökningen. Syftet med denna undersökning är att ge en översikt över hur konsumtionen av olika varor och tjänster utvecklats under senare år samt att göra en prognos över den framtida konsumtionsvaruefterfrågans inriktning. Undersökningen bygger på förekommande teorier på detta område samt på ett omfattande statistiskt material erhållet genom sammanställning av uppgifter från ett flertal olika källor - Konjunkturinstitutets rapporter, industri- och handelsstatistiken etc. Detta material avser tiden från början av 1930-talet fram till år 1954. Som ett viktigt led i undersökningen ingår därjämte vissa internationella jämförelser. Tanken bakom dessa är att

den svenska konsumtionsvaruefterfrågan inom de närmaste åren kanske kan väntas genomgå förändringar likartade dem, som redan kommit till synes i utlandet, särskilt då i USA.

Trots den betydande omvandling, som samhällsekonomin undergått de två senaste decennierna, har konsumtionens fördelning mellan olika varugrupper utvecklats med stor regelbundenhet alltsedan början av 1930-talet. De förskjutningar, som förekommit i konsumtionsinriktningen, kan huvudsakligen förklaras av de samtidiga förändringarna i inkomstnivån, befolkningsstrukturen samt på prisområdet. Det är tack vare denna regelbundenhet, som man har anledning tro, att förutsättningar föreligger för att göra en prognos.

Den grad av regelbundenhet, som kunnat spåras i det tillgängliga statistiska materialet, är dock väsentligt olika för skilda typer av varor. Den är exempelvis ofta större för vissa stora grupper av varor än för var och en av de enskilda varorna. Detta gör att möjligheterna till goda prognoser är åtskilligt varierande.

Diagram 2

Den totala konsumtionens relativa fördelning mellan olika huvudgrupper av varor och tjänster 1931-53

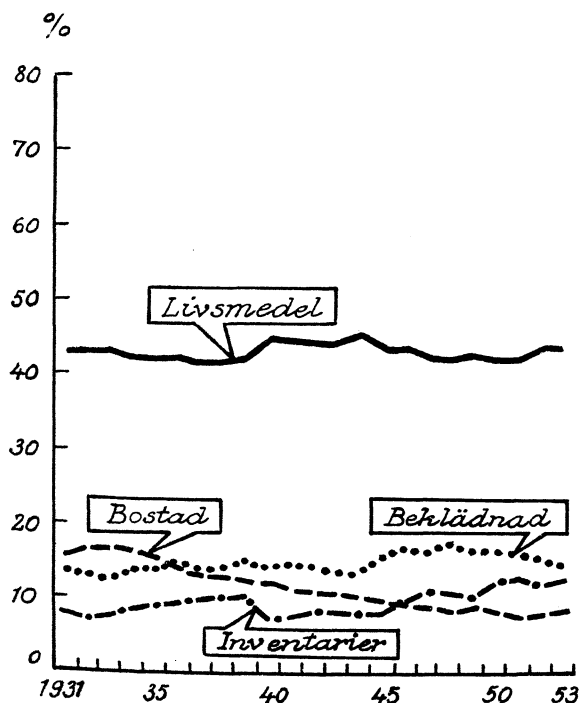
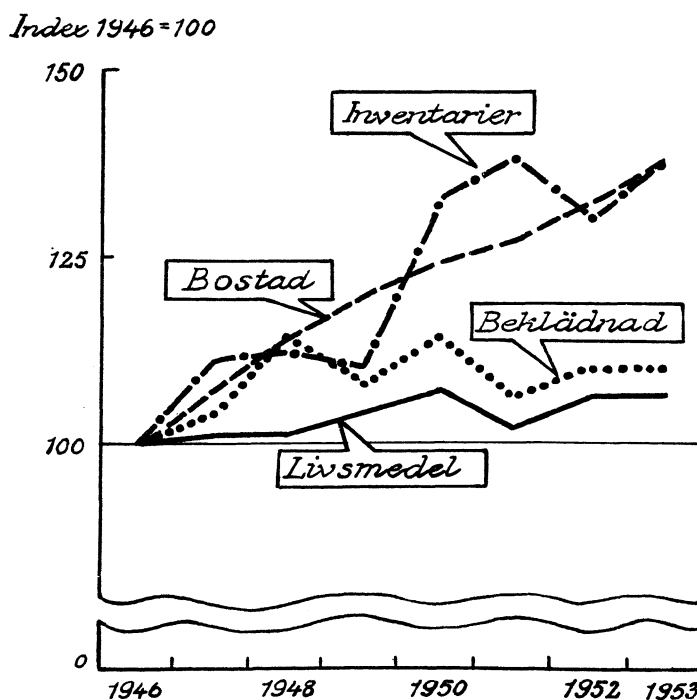

Diagram 3

Konsumtionens utveckling 1946-53 i fasta priser.

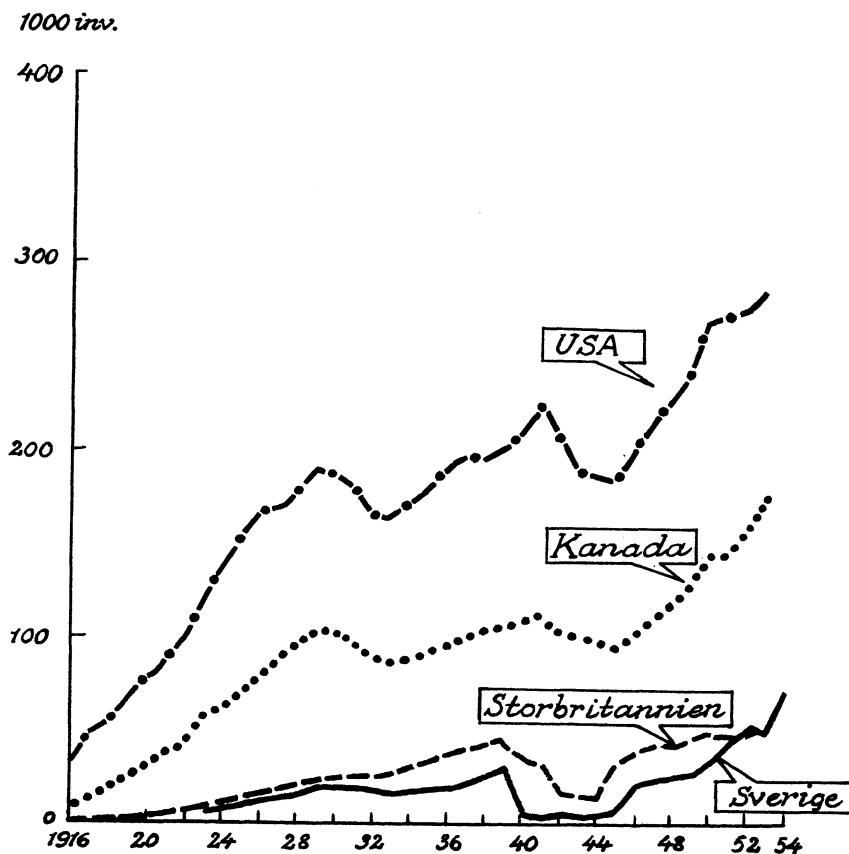
Bilundersökningen. Ett utmärkande drag i konsumtionsutvecklingen är att de s.k. varaktiga konsumtionsvarorna, d.v.s. hushållsmaskiner, radioapparater, bilar etc. har kommit att spela en allt större roll. Vid en diskussion av den hittillsvarande utvecklingen och de framtida tendenserna på detta område är det därför av central betydelse att känna de faktorer som ligger bakom inköpen av sådana varor.

Eftersom bilarna är den av de varaktiga konsumtionsvarorna som expanderat särskilt starkt har det varit naturligt att härvid inrikta sig på dessa. Bilismens expansion medför ju dessutom särskilt påtagliga konsekvenser på det samhällsekonomiska planet och påverkar planeringen på en hel mängd andra områden, t.ex. när det gäller stadsplanering, turistnäringar etc.

Institutet har därför beslutat att göra en specialundersökning av bilkonsumtionen. Undersökningen utföres i form av intervjuer med 1.250 ägare av privatbilar resp. 1.000 icke-bilägare. Frågorna gäller bl.a. förmögenhets- och bostadsför-

Diagram 4

Antal personbilar per 1000 invånare
i vissa länder 1916-54

hållanden, konsumtionsvanor samt för bilägarna dessutom hur finansieringen av bilinköpen gått till, liksom bilarnas användning och driftskostnader.

Stickprovsurvalet liksom intervjuerna utföres av Statistiska Centralbyråns Utredningsinstitut.

Bostadsundersökningen. På uppdrag av Näringslivets bostadsbyggnadsdelegation pågår en undersökning av de faktorer, som bestämmer bostadsefterfrågan. Undersökningen baserar sig på en specialbearbetning av 1945 års bostadsräkning. På grundval av detta material har det varit möjligt att under vissa förutsättningar bestämma hur en inkomstförändring påverkar efterfrågan, räknat i antalet lägenheter, för olika hushållstyper.

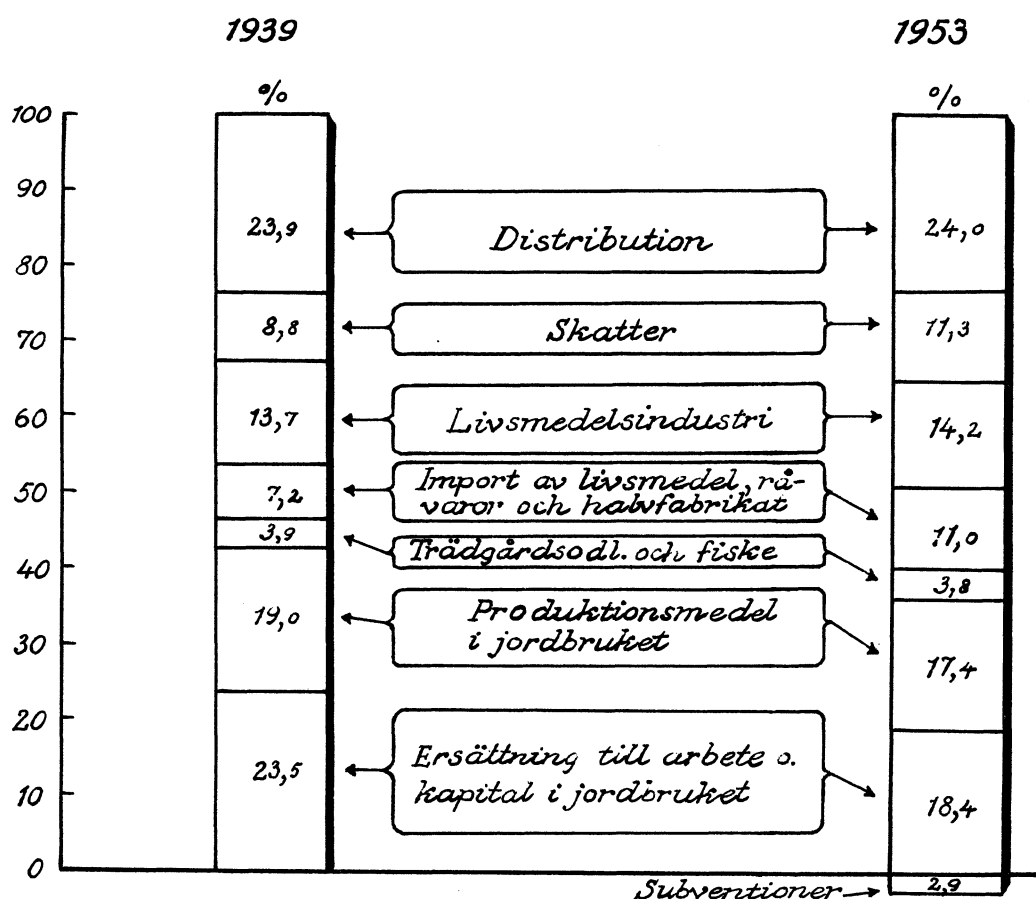
Ökningen i hyresutgift vid en inkomsthöjning tar sig för dem som redan har bostad uttryck i ökning av utrymmet och höjning av kvaliteten på bostaden. Dessa olika komponenters andelar av ökningen i hyresutgiften har kunnat bestämmas. Likaså har förändringen i efterfrågans inriktning på olika lägenhetstyper bestämts. Effekten på hyresutgiften och fördelningen på lägenhetstyper av en mera spridd eller mera samlad inkomstfördelning har också undersökts.

Slutligen har en jämförelse gjorts mellan olika hushållstyper efter det att olikheterna i inkomster eliminerats. Man kan härigenom få en uppfattning om förändringen i hyresutgiften och i efterfrågans inriktning på olika lägenhetstyper, då en övergång sker från en hushållstyp till en annan.

Jordbruksutredningen. Denna utredning har under det gångna året bedrivits med inriktning på i huvudsak tre delområden. Under året avslutades sålunda en undersökning av hur konsumenternas utgifter för livsmedel fördelar sig på distribution, livsmedelsindustri, import, jordbruksproduktion och övriga led i produktions- och distributionskedjan för livsmedel. Undersökningen visar hur denna fördelning ändrats mellan åren 1939-53. Totalt uppgick livsmedelsutgifterna till 9.300 milj. kr 1953.

Diagram 5

De svenska livsmedelsutgifternas ¹⁾fördelning
på olika kostnadsposter åren 1939 och 1953

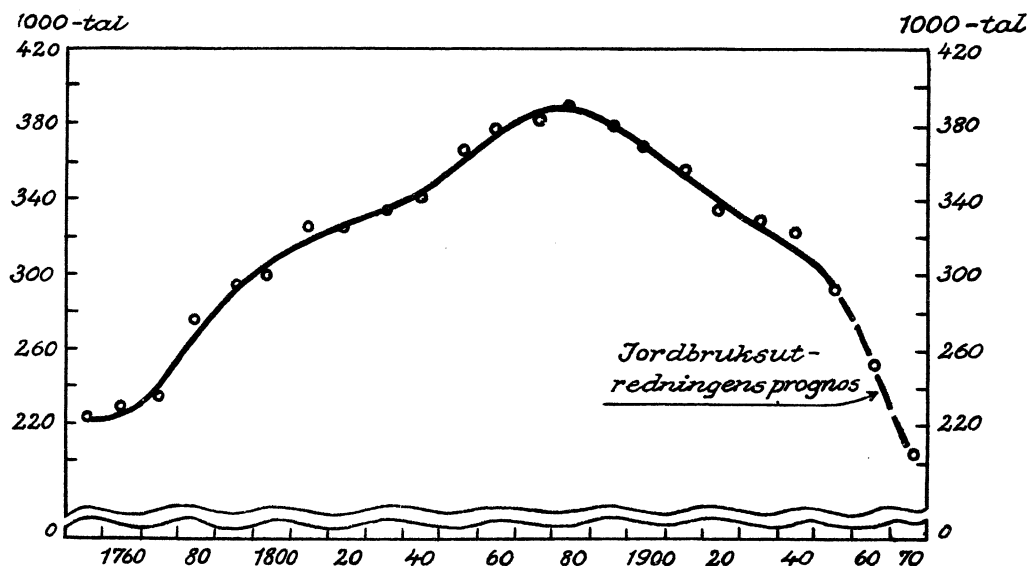

1) Inkl. vin och sprit, men exkl. tobak.

Ett betydelsefullt drag i utvecklingen är vidare, att år 1930 svarade jordbrukarhushållen för 23 % av utgifterna, medan motsvarande andel år 1953 inte uppgick till mer än 15 %.

Undersökningarna rörande strukturrationaliseringen i jordbruket har fortsatt. De analyser av ålders- och arbetskraftsstrukturen i jordbruket, som utförts i samband med den i förra årets verksamhetsberättelse omnämnda specialbearbetningen av 1950 års folkräkning, har kompletterats med studier av tillväxt och tillbakagång i antalet småbruk och av betingelserna för sådana förändringar. Resultaten härav jämte en prognos för företagarantalets utveckling i jordbruket kommer att presenteras i en särskild publikation under våren.

Diagram 6
 Antal manliga företagare i jordbruk och boskapsskötsel
 1750-1970

Undersökningen av jordbrukarnas produktionsplanering, som sker i samarbete med Jordbrukets Utredningsinstitut och Landsorganisationens utredningsavdelning, har fortsatt med en kontrollintervju av ett urval av de tidigare intervjuade jordbrukarna. Härvid har man bl.a. studerat intervjuteknikens användbarhet som prognosinstrument och produktionsplanernas överensstämmelse med verkställda åtgärder, då det gäller brödsädesodlingen. Resultaten av undersökningarna beräknas bli sammanställda och publicerade under första halvåret 1955.

Löneundersökningen. Denna undersökning, som igångsattes under året, syftar till att ge en bild av hur företagen i olika situationer anpassar prissättning, produktionsinriktning, sysselsättning och investeringsplaner till skilda typer av löneförändringar. Utredningen bedrivs genom intensivstudier vid ett mindre antal företag. Urvalet av företag har skett med tanke på att i möjligaste mån försöka få med representanter för de viktigare industrigrenarna, t.ex. exportindustri/hemmamarknadsindustri, konsumtionsvaruindustri/kapitalvaruindustri.

SMÄRRE UTREDNINGAR

Nationaliseringen i England. De engelska näringsgrenar, som förststatligades under åren 1945-50, sysselsatte ungefär 10 % av den yrkesverksamma befolkningen i England. Ledningen av de nya företagen anförtroddes åt ett tiotal centrala organ eller styrelser. Man skapade på detta sätt mycket stora företagsenheter; detta gäller t.ex. om British Transport Commission med sina ungefär 900.000 anställda och National Coal Board med över 700.000 anställda.

Erfarenheter från de nationaliserade företagen och diskussionen kring nationaliseringen refereras i en stencilerad redogörelse, som utarbetats inom institutet. Redogörelsen bygger på engelska undersökningar och rapporter om den nationaliserade industrien. Av de frågor som behandlas kan nämnas: den idépolitiska och praktiskt ekonomiska bakgrunden till nationaliseringarna, företagsnämnder och konsumentråd inom de statsägda företagen, de nationaliserade företagens ställning i förhållande till regering och parlament, deras pris- och konkurrensförhållanden, produktionsutveckling och ekonomiska resultat.

Rapporten beräknas bli publicerad under mars 1955.

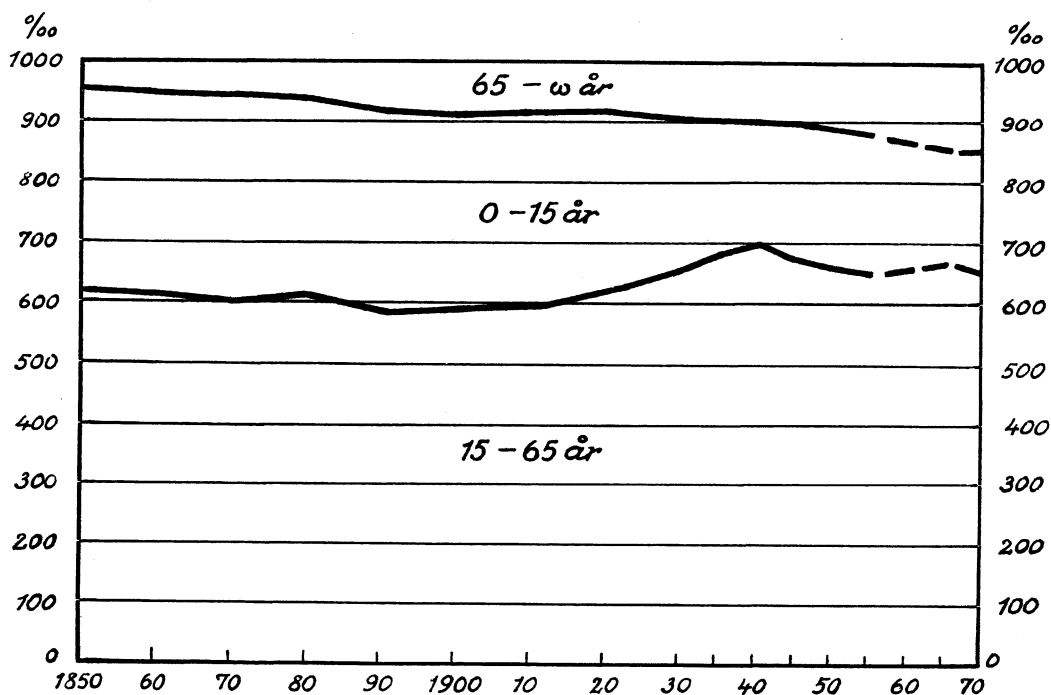
Industrien och förgubningen. Pensioneringsfrågan har ju ägnats stigande uppmärksamhet allt sedan pensionsutredningen - den s.k. Åkessonska kommittén - år 1950 lade fram sitt förslag till allmän tjänstepensionering. I den allmänna diskussionen har man i huvudsak inriktat sig på de tekniska problemen i samband just med pensioneringsfrågan och ägnat relativt mindre uppmärksamhet åt de samhällsekonomiska, sociala och medicinska problem som sammanhänger med den ökande andelen åldringar inom befolkningen.

För att få dessa frågor närmare belysta ordnade institutet i oktober 1954 en konferens med deltagande av ett trettio-tal ledande företrädare för bl.a. näringslivet, fackföreningsrörelsen och förvaltningen. Diskussionerna grundade sig på föredrag av specialister på olika områden. Professor Sven Forssman, Svenska Arbetsgivareföreningens medicinske expert, redogjorde för en nyligen företagen undersökning om den äldre personalen inom industrien, professor Ingvar Svennilson vid Stockholms Högskola diskuterade åldringsproblemen ur samhälls-ekonomisk synpunkt, docent I.G. Porjé, överläkare vid Södersjukhusets geriatriska klinik, redogjorde för åldersförändringarna ur medicinsk synpunkt och fil.lic. Bengt G. Rundblad, Industriens Utredningsinstitut, diskuterade de äldres ställning i det moderna samhället ur sociologisk synpunkt.

Föredragen jämte en sammanfattning av diskussionerna vid konferensen utges i början av 1955.

Diagram 7

Befolkningens relativa fördelning på åldersgrupper 1850-1970

Industriens lokalisering. Denna skrift har aktualiserats av de senaste årens lagstiftning på samhällsplaneringens område och av den diskussion som utspunnit sig om lokaliseringsverksamheten. Den avser närmast att till tjänst för företagare och samhällsplanerare sammanfatta en del av de erfarenheter av industrilokalisering som gjorts i Sverige och utlandet.

Statistikutredningen. Arbetet på att förenkla statistikrapporteringen för industriföretagen har fortsatt under 1954. Verksamheten har liksom föregående år letts av en arbetsgrupp med representanter från Svenska Arbetsgivareföreningen, Sveriges Industriförbund och enskilda industriföretag. Sekretariatet har varit förlagt till Industriens Utredningsinstitut.

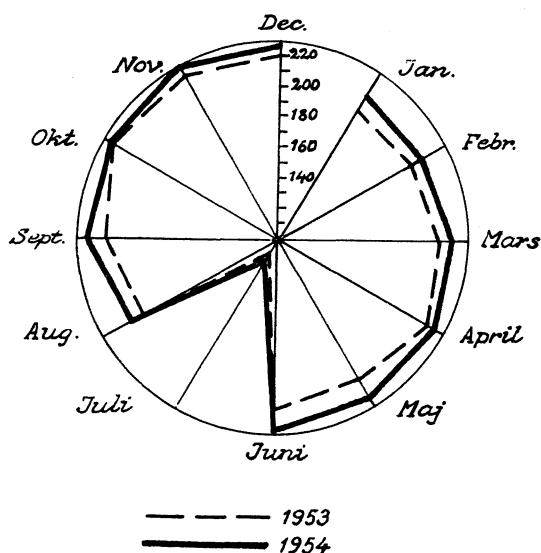
De statistiska informationsproblemen har diskuterats såväl efter initiativ från arbetsgruppen som på inbjudan från de statistikinsamlade organen. En broschyr till vägledning för uppgiftslämnarna är under utarbetande.

LÖPANDE STATISTIK

Diagram 8

Produktionsindex
1953-54

1935 = 100

Produktionsindex-

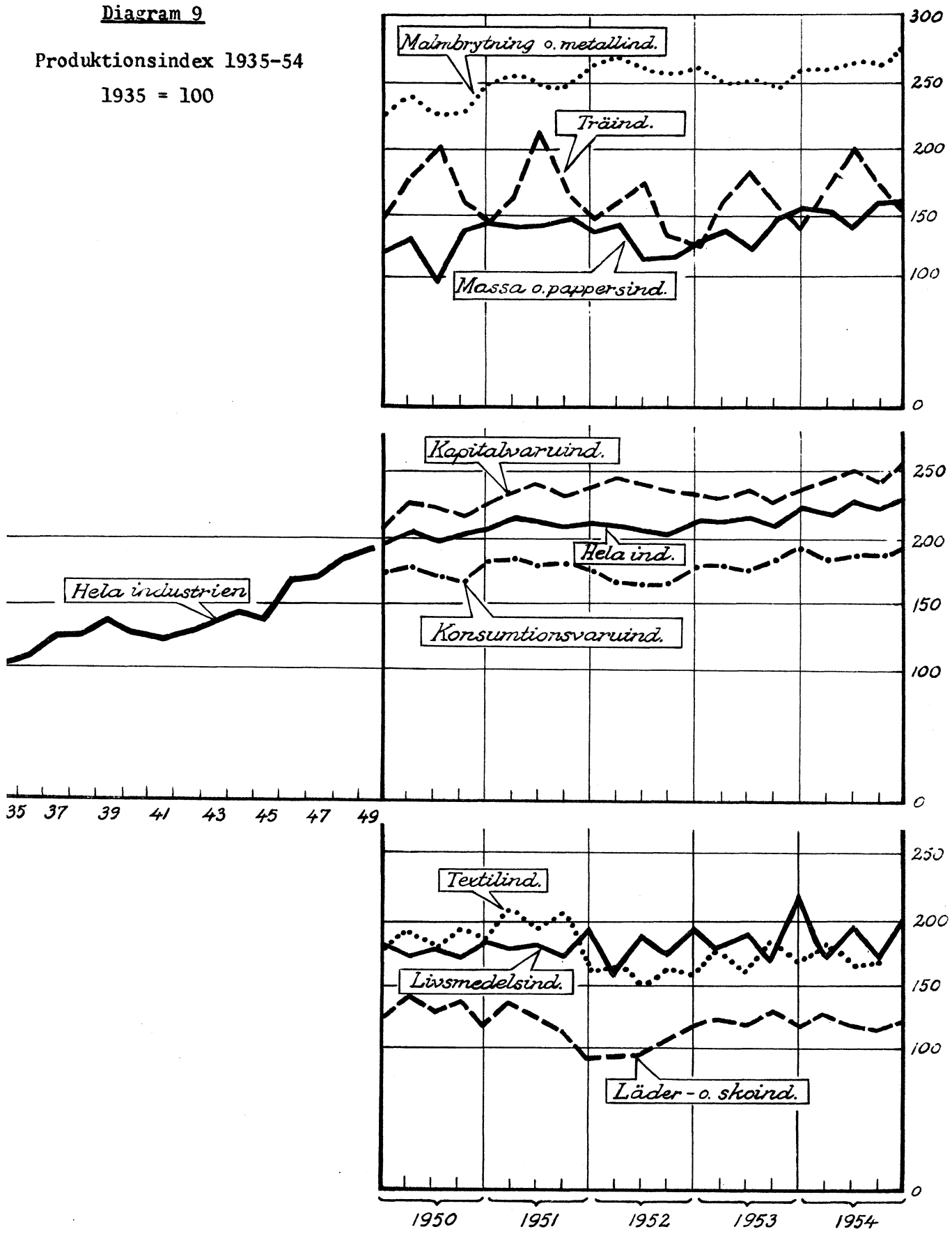
Institutet har liksom tidigare år utfört de löpande beräkningarna för Industriförbundets produktionsindex. Dess utveckling månad för månad under 1953 och 1954 framgår av vidstående diagram. Produktionsutvecklingen under 20-årsperioden 1935-54 redovisas i ett särskilt diagram på följande sida.

Diagram 9

Produktionsindex 1935-54

1935 = 100

Industriell månadsstatistik - uppgifter om industriproduktion, byggnadsverksamhet, export, import m.m. har insamlats och sammanställts varje månad. Sveriges Mekanförbunds och Sveriges Järn- och Metallmanufakturörenings statistik över sysselsättningen inom verkstadsindustrien har liksom tidigare år bearbetats inom institutet. Månadsstatistiken har publicerats i tidskriften Arbetsgivaren.

Orderbeläggningen inom verkstadsindustrien har undersökts två gånger under föregående år, nämligen per den 28/2 och 31/8. Den senare tidpunkten innebär en ändring från 1953 då undersökningen skedde per den 30/9. Flyttningen har motiverats av att materialet skall kunna ligga till grund för utarbetandet av Konjunkturinstitutets rapporter. Vissa förberedelser pågår för närvarande för en eventuell omläggning av denna statistik.

ÖVRIG VERKSAMHET

Ekonomisk översikt för Industriförbundets årsberättelse. Institutet har utarbetat en redogörelse för den ekonomiska utvecklingen i Sverige och utlandet under 1953 för Industriförbundets årsberättelse.

Rapporter till företagsnämnderna. Enligt överenskommelse med Svenska Arbetsgivareföreningen har institutet under året färdigställt tre rapporter om det ekonomiska läget i Sverige och utlandet för användning i företagsnämnderna. Höstrapporten har legat till grund för en stillfilm, som inspelats av Kursverksamheten Vår Ekonomi för visning vid nämndsammanträdena.

"Facts About Swedish Economy". Institutet har medverkat i utarbetandet av en 24-sidig broschyr med statistiska uppgifter om den svenska ekonomien. Broschyren har publicerats av Svenska Arbetsgivareföreningen.

Institutet har härutöver under året biträtt företag och organisationer inom näringslivet med smärre utredningar och annan service.

Institutets chef har under året såsom ledamot i det s.k. utredningsrådet biträtt vid utarbetandet av nationalbudgeten för år 1955. Han har vidare såsom sakkunnig deltagit i en av Svenska Turisttrafikförbundet tillsatt kommitté med uppdrag att utreda behovet av bättre och ökade inkvarteringsmöjligheter för turister. Han och andra medlemmar av institutets personal har dessutom vid ett flertal tillfällen under året hållit föredrag i olika sammanhang rörande problem inom institutets verksamhetsområde.

Stockholm den 25 februari 1955

INDUSTRIENS UTREDNINGSGENSTÄMMA

Jan Wallander

Publikationer utgivna av Industriens Utredningsinstitut*

1. Utredningar

Svensk television. Efterfrågan, tillverkning, import. En prognos (1954). Stencil. 135 s.	3:—
Tjänstemännen och den industriella omvandlingen. Erik Höök (1953). 114 s.	5: 50
Svenskt distributionsväsende. Roland Artle (1952). 238 s. Utgången. Befolkningsutveckling och arbetskraftsförsörjning. Erik Höök (1952). 193 s.	14:—
Svenskt transportväsende. Carl Wilhelm Petri (1952). 294 s. Utgången.	14:—
Inkomstfördelningen i Sverige. Ragnar Bentzel (1952). 227 s.	28:—
Svensk industriell företagarkerksamhet, band 1 och 2. Erik Dahmén (1950). 428 s.	7:—
Den norrländska skogsnäringens konjunkturkänslighet under mellankrigsperioden. Erik Ruist och Ingvar Svennilson (1948). 143 s.	15:—
Flykten från skogsbygden. Jan Wallander (1948). 365 s.	12:—
Studier i den svenska skoindustriens struktur. Rickard Elinder (1948). 255 s.	2:—
Norrlands arbetskraftsbalans. Ingvar Svennilson (1946). 68 s.	19:—
Studier i svenska textila industriens struktur. Folke Kristensson (1946). 503 s.	6:—
Sveriges arbetskraft och den industriella utvecklingen. Gösta Ahlberg och Ingvar Svennilson (1946). 176 s.	3:—
Norrlandsbibliografi (1944). 63 s.	5:—
Industriens arbetarebostäder. Jöran Curman (1944). 487 s. Utgången. Småindustri och hantverk i Sverige. Axel Iveroth (1943). 233 s.	2:—
Norrland – natur, befolkning och näringar (1942). 594 s. Utgången. Industrien och Norrlands folkförsörjning (1941). 134 s.	

2. Småskrifter

Den fria världens råvaruförsörjning (1954). 215 s.	8:—
Industriproblem 1950 (1950). 160 s.	6:—
Europas ekonomi ur balans (1948). 60 s.	3:—
Utvecklingslinjer inom svensk skogsindustri. Erland Waldenström (1946). 48 s.	1:—
Svensk handelspolitik efter kriget (1945). 53 s. Utgången. Industriproblem 1943 (1943). 124 s.	4: 50
Till frågan om det industriella framåtskridandet i Sverige. Ingvar Svennilson och Erland Waldenström (1942). 68 s.	2:—

* I denna förteckning har vissa tidigare mindre publikationer utelämnats.